

بِسْمِ تَعَالَى

سند طرح ایجاد زکات علمی

تدوین :

دبیرخانه شورای زکات شهرستان سبزوار

مرکز همکاریهای علمی و امور نخبگان شهید فهمیده شهرستان سبزوار

مرداد ماه ۹۲

در مورد زکات :

دین اسلام کامل ترین و برترین دین الهی است که برنامه ای کامل برای زندگی مادی و معنوی انسان ارایه نموده و در تمام امور، دستورات دقیق، و حکیمانه ای مطرح ساخته است و زکات یکی از این دستورات الهی است که با اجرای دقیق آن میتوان کارهایی که منفعت عمومی دینی دارد یا برای مسلمانان منفعت دنیایی داشته باشد را انجام داد .

زکات در لغت و قرآن، به معنای «طهارت، پاکیزگی، رشد و نمو» به کار رفته است. به نقل دانشمند بزرگ شیعه، شیخ محمدحسن نجفی (صاحب کتاب ارزشمند جواهرالکلام) «زکات عبارت است از خارج کردن قسمتی از دارایی تا بقیه آن با برکات خداوند رشد کند (و زیاد شود) و درجات صاحبش را بالا برد و مال را از حرام و صاحب آن را از صفات ناپسند، پاک گرداند.

پیشوایان اسلام زکات را از ضروریات دین و منکر آن را کافر دانسته اند به گونه ای که رسول خدا - صلی الله علیه و آله - در آخرین خطبه خود فرمود :

ای مردم! زکات اموال خود را بپردازید که هر کس زکات نپردازد، برای او نه نمازی است و نه حجی و نه جهادی.

در روایات متعدد، زکات به عنوان یکی از پایه های دین اسلام شمرده شده است و فرموده اند: بنای دین اسلام بر پنج چیز استوار شده است: نماز، حج، زکات، روزه و ولایت. و در خصوص اثرات پرداخت زکات به درمان بخل و ازدیاد رزق و روزی و همچنین بیمه کردن مال اشاره نموده اند .
از آیات قرآن نیز به دست می آید که زکات در تمام ادیان الهی وجود داشته؛ چنان که حضرت عیسی - علیه السلام - وقتی در گهواره به سخن آمد و فرمود :

" وَ أَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا "

خداوند مادامی که زنده هستیم مرا به نماز و زکات سفارش کرده است .
حضرت موسی - علیه السلام - نیز خطاب به بنی اسرائیل می فرماید :

" أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ "

نماز را به پا داشته و زکات بپردازید .

در مورد ماموریت مرکز همکاریهای علمی و امور نخبگان شهید فهمیده:

استفاده صحیح و مناسب از ظرفیت های علمی نخبگان ، نو آوران و ایده پردازان و همچنین مراکز علمی و دانشگاهی شهرستان سبزوار در راستای ارتقاء و توسعه علوم ، فناوری و تولید کشور و تلاش در جهت یافتن و رفع مسائل و کمبودهای احتمالی و بهبود شرایط موجود و خدمات در کلیه زمینه ها با همکاری سایر ادارات و ارگانهای دولتی در سطح کشور رسالت و فلسفه وجودی مراکز نخبگان و همکاری های علمی شهید فهمیده کشور می باشد .

ماده (۲) طرح مسئله :

بخش عمده ای از طرحها و ایده های واصله به مرکز در محدوده ماموریت نمی گنجد اما قابلیت اجرا در سطح ملی را دارد و هیچ ارگانی در کشور در این رابطه حمایت نمیکند.
بر این اساس به منظور رفع موانع و مشکلات در حوزه تولید علم و جنبش نرم افزاری و حمایت های مالی و معنوی از ظرفیت های مستعد ، نخبگان و نوآوران شهرستان سبزوار و با هدف احراز جایگاه برتر علمی و فناوری در سطح منطقه و کشور از طریق مصرف وجوهات زکات بویژه زکات مستحبی ، این طرح با همکاری مشترک مرکز همکاری های علمی و امور نخبگان شهید فهمیده سبزوار و دبیرخانه شورای زکات شهرستان سبزوار تهیه شده است .

ماده (۳) تعاریف و اختصارات :

زکات علمی : در این سند منظور از زکات علمی عبارت است از وجوهاتی که از طریق زکات مطلق

(شامل زکاتهای واجب و غیرواجب) و یا زکات مستحبی با نیت حمایت مالی از طرح ها و ایده های

نخبگان شهرستان توسط عاملین از زکات دهندگان اخذ می گردد .

در این سند بجای استفاده از عبارات زیر از اختصارات مترادف آن استفاده می شود:

دبیرخانه : منظور دبیرخانه ستاد زکات شهرستان سبزوار می باشد .

مرکز : منظور مرکز همکاریهای علمی و امور نخبگان شهرستان سبزوار می باشد .

ماده (۴) محدوده کاربرد :

اجرای این طرح برای ظرفیتهای مستعد و نخبگان شهرستان سبزوار و شهرهای اطراف در اولویت می

باشد .

اخذ وجوهات زکات با نیت حمایت از نخبگان در محدوده جغرافیایی خاصی نمی گنجد .

ماده (۵) هدف کلان طرح :

ایجاد همکاری فی مابین در زمینه فرهنگ سازی و ترویج زکات با محوریت مصرف در حوزه های

علمی ، تحقیقاتی و پژوهشی (زکات علمی) و بهره برداری از وجوهات اخذ شده در زمینه شناسایی ،

پرورش و هدایت ظرفیت های مستعد ، نخبگان و نوآوران شهرستان سبزوار .

ماده (۶) مصارف وجوهات زکات :

۱. ترویج و نهادینه شدن فرهنگ زکات با محوریت مصرف در حوزه های علمی ، تحقیقاتی

و پژوهشی (زکات علمی)

۲. اخذ وجوهات زکات بویژه زکات مستحبی با محوریت حوزه نخبگان با نیت زیر:

• شناسایی نخبگان و ایده پردازان شهرستان سبزوار

• پرورش نخبگان و ارایه حمایت های مالی و معنوی به نخبگان و ایده پردازان از قبیل :

▪ ثبت اختراعات

▪ نمونه سازی آزمایشگاهی و مهندسی

▪ معرفی ظرفیت های مستعد و ایده پردازان به مراکز علمی ، آزمایشگاه ها و کارگاه ها جهت

اجرای پروژه

▪ استفاده از اساتید و کارشناسان خبره و متخصص و متعهد جهت مشاوره ، نظارت فنی و

ارزیابی طرحها و ایده های واصله

▪ تامین مواد اولیه مورد نیاز جهت ایجاد نمونه اولیه

و

• تقویت جنبه علمی و پژوهشی شهرستان سبزوار در سطح منطقه و کشور با ایجاد و ارایه

حمایت های مالی و معنوی به کمیته های علمی

• ایجاد و توسعه زیرساخت های صنایع HIGH TECH از طریق پرورش و هدایت نخبگان، به

عبارت دیگر گسترش کارآفرینی در صنایع برتر و پیشرفته روز

• حمایت مالی و معنوی از انجام پروژه های تحقیقاتی صنعتی و غیر صنعتی مورد نیاز ارگانهای

دولتی

• حمایت مالی و معنوی از برگزاری جشنواره ها ، همایش ها ، جلسات ، کارگاههای آموزشی ،

سمپوزیوم ها ، مسابقات و بازدید های علمی در شهرستان سبزوار به منظور یادگیری و تبادل

نظرات در زمینه های علمی و تکنولوژیک که تاثیر قابل ملاحظه ای بر اولویت های وضع شده

جهت توسعه دارند .

• هدایت و حمایت نخبگان به سمت تجاری سازی ایده های خلاقانه و یا جذب در ارگانها و شرکت های دولتی و خصوصی ، به عبارت دیگر واسطه میان تولید کنندگان، توسعه دهندگان و تامین کنندگان مالی تحقیقات علمی .

• کمک به معرفی و بازاریابی محصولات دارای فناوری نوین و نوظهور شرکتها و موسسات دانش بنیان شهرستان سبزوار در کشور

ماده (۷) ارگان :

رده ها و شوراهایی که در حوزه طرح زکات علمی نقش دارند عبارتند از :

- ۱- دبیرخانه شورای زکات شهرستان سبزوار
 - ۲- مرکز همکاریهای علمی و امور نخبگان شهرستان سبزوار
 - ۳- شورای سیاستگذاری ایده پردازان و نخبگان شهرستان سبزوار
- این شورا دارای ماهیت فنی بوده و فقط در خصوص قبول و یا رد طرح ها و ایده های واصله مطابق ضوابط و قوانین و مقررات اعلام نظر نموده و مرکب از اعضای ذیل می باشد :
- ۱- مسئول مرکز همکاریهای علمی و امور نخبگان شهرستان سبزوار(رئیس شورا)
 - ۲- نماینده دبیرخانه ستاد زکات شهرستان سبزوار
 - ۳- کارشناس مرکز همکاریهای علمی و امور نخبگان(دبیر شورا)
 - ۴- نماینده اداره آموزش و پرورش شهرستان سبزوار
 - ۵- نماینده دانشگاه حکیم سبزواری
 - ۶- نماینده دانشگاه آزاد اسلامی
 - ۷- نماینده فرمانداری شهرستان سبزوار

۸- تعداد ۶ نفر از اعضای کمیته بر اساس نخبگی ، خبرگی و تجربه افراد به صورت حقیقی بنا بر پیشنهاد رئیس شورا .

ماده (۸) وظایف و اختیارات :

هریک از ارکان فوق وظایف و اختیاراتی به شرح ذیل عهده دار می باشند

شرح وظایف دبیرخانه شورای زکات شهرستان سبزوار:

• همکاری مناسب در حوزه ترویج و فرهنگ سازی زکات با نیت هزینه کرد حوزه های علمی و

تحقیقاتی بویژه در رابطه با حوزه علمیه و نماینده محترم ولی فقیه

• تامین کلیه هزینه های ماده (۶) موضوع همکاری از محل زکات اخذ شده با نیت هزینه کرد

حوزه های علمی و تحقیقاتی با حداقل بوروکراسی اداری

تبصره (۱): هزینه های مربوط به ترویج و نهادینه شدن فرهنگ زکات با محوریت مصرف در حوزه

های علمی ، تحقیقاتی و پژوهشی بویژه در ابتدای شروع کار از محل زکات صورت می پذیرد.

شرح وظایف مرکز همکاریهای علمی و امور نخبگان شهرستان سبزوار:

• تلاش جهت ترویج و نهادینه شدن فرهنگ زکات با محوریت مصرف در حوزه های علمی ،

تحقیقاتی و پژوهشی

• هزینه کرد وجوهات اخذ شده در تعامل با شورای سیاستگذاری ایده پردازان و نخبگان در

جهت اجرای نیت زکات دهندگان

- **ارایه گزارش عملکرد کاری و مالی شفاف در بازه زمانی شش ماهه به دبیرخانه شورای زکات**

سبزوار

- **انعقاد قرارداد با نخبگان و ایده پردازانی که طرح آن از نظر فنی به تایید شورا رسیده است**
- **کنترل قراردادهای منعقد شده تا زمان اتمام قرارداد.**

شرح وظایف شورای سیاستگذاری ایده پردازان و نخبگان شهرستان سبزوار :

- **تدوین ضوابط و مقررات و الگوهای مورد نیاز حوزه نخبگان**
- **بررسی طرح ها و ایده های واصله به دبیرخانه شورا و اعلام نظر از طریق مشاورین علمی**
- **شرکت در جلسات و تعامل سازنده با ظرفیت های مستعد و نخبگان**
- **انتخاب و تایید مشاور و ناظر فنی پروژه ها**

شرح وظایف دبیرخانه شورای سیاستگذاری ایده پردازان و نخبگان شهرستان سبزوار :

دبیرخانه شورا مسئول سازماندهی و تشکیل جلسات شورا بوده و در محل مرکز همکاریهای علمی و امور نخبگان شهید فهمیده سبزوار مستقر می باشد و وظایف و اختیارات زیر را بر عهده

دارد :

- **دریافت و توزیع سیاست های فرادستی از سوی مرکز و دبیرخانه**
- **ارایه گزارش ها و بازخوردهای دریافتی حوزه نخبگان به شورا**
- **ارایه گزارش عملکردی در بازه زمانی مشخص به شورا**

- ارایه گزارشات مالی در بازه زمانی شش ماهه به دبیرخانه با تایید رئیس مرکز

- تهیه و ارایه دستور جلسات به ریاست شورا و برنامه ریزی و تشکیل جلسات کمیته

- تهیه و ارایه صورت جلسات با امضاء ریاست شورا برای اعضاء

تبصره (۲) : در فواصل زمانی مختلف حسب عملکرد و خروجی های کار و بنا به پیشنهاد ریاست

شورا و تایید دبیرخانه پرداخت های انگیزشی از محل وجوهای زکات پرداخت می گردد .

ماده (۹) منابع مالی : منابع مالی جهت پرداخت هزینه های قراردادهای منعقد شده با نخبگان ، هزینه های

مشاورین و ناظرین و سایر هزینه های سربرار از محل وجوهای اخذ شده زکات و با تایید دبیرخانه می

باشد .

ماده (۱۰) اصول و قواعد :

در کلیه قرارداد های منعقد شده فیما بین مرکز و نخبگان (در خصوص اجرای طرح ها و ایده های پیشنهادی

و در صورت موفقیت آمیز بودن آن) حق مادی و معنوی دبیرخانه و مرکز محفوظ می باشد.